

Handläggare
Agneta Elfving
Telefon: 08-508 05 294**Till**
Hässelby Vällingby
stadsdelsnämnd
2018-08-23

Förskoleundersökning i Hässelby- Vällingby 2018

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Denise Melin
StadsdelsdirektörBirgitta Thulén
Avdelningschef

Sammanfattning

Det sammanfattande omdömet från vårdnadshavarna med barn i kommunala förskolor i Hässelby Vällingby är det samma 2018 som för 2017; 85 procent¹ nöjda föräldrar.² Resultatet är en enhet lägre jämfört med stadens kommunala förskolor totalt. Resultaten i undersökningen har ökat inom samtliga frågeområden förutom området ”utveckling och lärande ” som visar samma resultat som 2017; 83.

KF indikatorn har gått ner en enhet från 86 till 85 vilket är samma resultat för staden totalt. KF indikatorn är andelen nöjda (betyg 4+5) på påståendet/frågan: ”*Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola.*”

Svarsfrekvensen för Hässelby-Vällingbys kommunala förskolor ligger på 74 procent, vilket kan jämföras med 71 procent för stadens kommunala förskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för förskola.

¹ I texten kommer endast siffran att skrivas ut .

² Andel nöjda föräldrar är ett begrepp som används i undersökningen. I ärendet används begreppet vårdnadshavare.

Bakgrund

Stockholms stad genomför årligen en kvalitetsmätning i stadens förskolor. Undersökningen är en totalundersökning, vilket innebär att samtliga förskolor oavsett regiform deltar. Syftet är att få fram underlag för att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje förskole enhet. Resultaten används även för att underlätta valet av förskola för vårdnadshavare i Stockholms stad genom att resultaten publiceras på stadens hemsida. I detta tjänsteutlåtande av förskole undersökningens resultat redovisar förvaltningen vårdnadshavares omdömen för de kommunala förskolorna. Jämförelsesiffror med staden totalt gäller stadens förskolor i kommunal regi. Jämförelse mellan tidigare års undersökningar görs där det är möjligt.

Frågeområden

Frågorna i enkäten har formulerats som positiva påståenden med svarsskalan 1 Instämmer inte alls – 5 Instämmer helt samt vet ej. Påståendena är indelade i fem områden:

- Utveckling och lärande
- Normer och värden³
- Samverkan med hemmet
- Kost, rörelse och hälsa
- Sammanfattande omdöme (Nöjdhet, trygghet och rekommendation)

Vissa stadsdelar har utöver de gemensamma frågorna egna extra frågor.

Svarsfrekvens

Svarsfrekvens för Hässelby Vällingbys kommunala förskolor samt för stadens kommunala förskolor totalt redovisas i nedanstående tabell:

Svarsfrekvens	% 2018	% 2017
Stockholms stad	71	69
Hässelby Vällingby	74	74
Hässelby norra	54	67
Björnboda-Sörgården	77	83
Grimsta	67	60
Hässelbygård	79	88
Loviselund	78	85
Maltesholm	68	71
Nälsta-Vinsta	87	77
Råcksta	81	63
Trollboda-Smedshagen	87	86
Vällingby	70	72

Resultat

Vårdnadshavarna är generellt sett nöjda med verksamheten. Jämfört med andra förvaltningar ligger Hässelby Vällingby på ett resultat som kan liknas vid ett medelvärde. Resultatet för Hässelby Vällingbys kommunala förskolor, index per område och år samt KF-indikator redovisas i tabellen nedan:

Undersökningens fem områden (index)	Staden 2018	H-by V-by 2018	H-by V-by 2017	H-by Vby 2016
Utveckling och lärande	80	83	83	80
Normer, värden samt barns inflytande	89	88	87	86
Samverkan med hemmet	83	83	82	81
Kost, rörelse och hälsa	80	81	80	78
Sammanfattande omdöme	86	85	85	83
KF-indikator (andel nöjda föräldrar)*	85	85	86	83

* Kommunfullmäktiges mål för 2018 är 90.

Av tabellen framkommer att Hässelby Vällingby visar en positiv trend de senaste åren.

I nedanstående tabell redovisas enheternas resultat för KF:s indikator: ”Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola”

KF-indikator	% 2018	% 2017
Stockholms stad	85	88
Hässelby Vällingby	85	86
Hässelby norra	85	94
Björnboda-Sörgården	90	88
Grimsta	80	83
Hässelbygård	81	82
Loviselund	86	88
Maltesholm	78	82
Nälsta-Vinsta	91	82
Råcksta	86	89
Trollboda-Smedshagen	85	85
Vällingby	81	83

Av förvaltningens 47 förskolor når 16 stycken upp till kommunfullmäktiges mål på 90 procent nöjda föräldrar. 20 förskolor har förbättrat sina resultat jämfört med 2017 och 3 förskolor visar samma resultat som 2017. 8 förskolor har försämrat sitt resultat jämfört med föregående år.

Analys av resultat

Vårdnadshavarnas omdömen rör den egna upplevelsen av förskolans kvalitet, så kallad servicekvalitet.⁴ Detta tillsammans med ledningens och personalens självvärdering av hur väl kvaliteten i förskolans processer motsvarar läroplanens krav och intentioner, så kallad process-och resultat⁵ är viktiga utgångspunkter i förskolornas utvecklingsarbete. Även den strukturella kvaliteten⁶ är av betydelse och handlar exempelvis om andelen barn per personal och grupp samt andelen förskollärare.

Sammanfattande omdöme

Det sammanfattande omdömet rör nöjdhet, trygghet och rekommendation och ligger på 85 vilket är samma resultat som föregående år. Vårdnadshavarna upplever i hög grad att förskolan är säker och trygg. Strukturkvaliteten kan i detta sammanhang ha betydelse och det är av vikt att förskolornas ledning och personal är aktiva i sin kommunikation med vårdnadshavarna omkring de strukturella faktorerna för att skapa tydlighet kring hur dessa samspelar med måluppfyllelsen.

Utveckling och lärande

Index för området visar samma resultat som föregående år (83) och ligger tre enheter över stadens resultat. Frågorna som berör läroplanens ämnesområden (språk och kommunikation, matematik samt naturvetenskap och teknik) får ett marginellt lägre resultat i årets undersökning. Ytterligare satsningar på ökad dialog kring måluppfyllelsen kan behövas men en annan möjlig förklaring kan vara att förskolorna arbetar mer aktivt med måluppfyllelsen utifrån den kommunala styrningen och inte i tillräcklig grad kopplat detta till läroplansuppdraget. Områden som dokumentation, uppföljning och analys för måluppfyllelse

⁴ Servicekvalitet anger hur vårdnadshavarna uppfattar verksamheten och där målet är att de ska vara nöjda.

⁵ Processkvalitet handlar om den pedagogiska verksamhetens inre arbete, vad som sker i de processer som äger rum i förskolan. Resultat⁵ kvalitet rör mål och resultat, det vill säga om verksamheten når upp till det som eftersträvas.

⁶ Strukturell kvalitet handlar om verksamhetens yttre villkor som exempelvis personaltäthet, personalens kompetens barngruppernas storlek och sammansättning.

behöver därför utvecklas ytterligare. Den kommande implementeringen av den reviderade läroplanen för förskolan kommer att skapa möjligheter för förtydliganden av förskolans målstyrda processer samt vad undervisning i förskolan definieras som. Idag saknar professionen en gemensam och entydig definition för vad detta innefattar.

Resultatet för *”Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjligheter att ta del av och möta olika sorters kulturutbud”* har i årets undersökning ökat till 79 (71 2017) vilket kan jämföras med resultatet för stadens kommunala förskolor; 66. Analysen säger oss att vårdnadshavarna blivit mer informerade om de olika kulturaktiviteter som kommer barnen till del genom tydliga foldrar och informationsbrev men också muntligt. Förskolans dokumentation av upplevelserna och barnens berättelser bidrar också i hög grad.

Även nöjdheten på frågan *”Jag upplever att mitt barn använder digitala verktyg/hjälpmedel i sitt lärande”* visar ett högre resultat; 75 (68 2017) och jämfört med stadens resultat; 63. Förskolorna bedriver ett medvetet och aktivt arbetssätt för att öka den digitala kompetensen vilket gett en tydlig effekt. Satsningen på en Digitalstudio som en samlad plats för alla barn och pedagoger att utveckla sin digitalitet har också bidragit i hög grad. Införandet av Skolplattformen⁷ och den reviderade läroplanen för förskolan kommer ytterligare att tydliggöra vikten av digital kompetens i förskolans verksamhet.

Normer och värden

Index för området har höjts från 87 till 88 och tyder på ett gott arbete med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser i likabehandlingsarbetet. Resultatet för påståendet/frågan: *”Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning”* är 90 mot 89 förra året och visar att det pågår ett aktivt arbete för att säkerställa alla barns rätt att bli bemötta utifrån sina individuella förutsättningar.

En tänkbar förklaring till det goda resultatet kan vara satsningar på den pedagogiska miljön som erbjuder möjligheter för barnen att prova olika material och aktiviteter. Andra möjliga förklaringar kan vara de föreläsningar om autism, språkstörning

och anknytning som erbjudits medarbetarna och fördjupat deras förståelse. Även den handledning som erbjuds förskolans arbetslag av specialpedagog och förskolepsykolog samt ABC-utbildning⁸ har haft stor betydelse.

Genom olika metoder, anpassningar och förhållningssätt stärks förskolepersonalen i sitt arbete med att bedriva en jämställd och inkluderande verksamhet för alla barn.

Samverkan med hemmet

Index för området uppgår till 83 vilket är en ökning jämfört med förra året (82).

Påståendena /frågorna som rör delaktighet, inflytande och bemötande får ett gott resultat av vårdnadshavarna. På påståendet/frågan *"Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten"* svarar 80 procent att de instämmer. (78 procent 2017) och på påståendet/frågan *"Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten"* är 85 procent nöjda (84 procent 2017). Resultatet tyder på ett aktivt arbete med att säkerställa att synpunkter och klagomål från vårdnadshavare används för att utveckla verksamheten.

När det gäller påståendet/frågan *"Mitt barns lärande dokumenteras och synliggörs"* är resultatet detsamma som föregående år; 75. Förväntningen var att resultatet skulle ha ökat då just dokumentationen av det enskilda barnet är en prioriterad aktivitet i årets verksamhetsplan. En förklaring kan vara att det är för tidigt att redan nu se resultat av insatserna och att det kommer först i nästa års undersökning.

Kost rörelse och hälsa

Index för kost, rörelse och hälsa har ökat till 81 i årets undersökning jämfört med 80 för 2017. Påståendet/frågan *"Jag är nöjd med informationen jag får om maten på förskolan"* har ökat en procentenhet och kan ses som ett resultat av förskolornas arbete med att tydligare informera vårdnadshavarna genom informationsbrev och anslagstavlor. Påståendet/frågan *"Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsriktig mat"* visar samma resultat som 2017; 82. För att öka vårdnadshavarnas nöjdhet är en tänkbar åtgärd att alla förskolor förses med tillagningskök vilket medför matlagning från grunden.

⁸ ABC- Alla Barn i Centrum är ett föräldrastödsprogram som erbjuds alla föräldrar med barn i åldern 3-12 år. Utbildningen som vänder sig till förskolans personal bygger på denna föräldrautbildning.

På påståendet/frågan ”*Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysiska aktiviteter*” har nöjdheten ökat till 83 jämfört med 82 för 2017 vilket får ses som glädjande. Stadsdelen erbjuder barnen många olika möjligheter till rörelse i park och skog vilket utnyttjas i hög grad av förskolorna. Även de egna gårdarna utgör platser för rörelseglädje. Både spontanlek och styrda rörelseaktiviteter är viktiga för barns förmåga till utveckling och lärande.

Jämställdhetsanalys

Förskoleundersökningen berör både flickor och pojkar och därför är jämställdhetsperspektivet relevant och en jämställdhetsanalys ska göras. Undersökningens resultat presenteras uppdelat både för helgrupp och efter kön. De övergripande indexen i årets undersökning visar på något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar, vilket framgår av nedanstående tabell:

Undersökningens fem områden (index)	Flickor H-by V-by	Pojkar H-by V-by	Flickor staden	Pojkar staden
Utveckling och lärande	84	82	81	80
Normer, värden samt barns inflytande	89	87	90	88
Samverkan med hemmet	84	82	83	82
Kost, rörelse och hälsa	82	81	79	80
Sammanfattande omdöme	86	84	86	85
KF-indikator (andel nöjda föräldrar)*	87	83	86	84

I de svar/påståenden där skillnader mellan vårdnadshavare till flickor respektive pojkar finns är den dock liten, mellan en till två procent men det finns svar som visar en skillnad på upp till fem procent, vilket framgår av nedanstående tabell:

	Flickor H-by V-by	Pojkar H-by V-by
"Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola"	87	83
"Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn."	89	85
"Jag upplever att den pedagogiska miljön på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande."	89	85
"Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former."	91	86
"Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor."	86	82
"Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs"	77	73

Enligt läroplan för förskolan ska flickor och pojkar i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller och det är självfallet detta som ska vara styrande vid planering, genomförande och utvärdering av förskolans verksamhet/undervisning.

När det gäller konsekvenser av resultatet så visar så väl erfarenhet som forskning att skillnaderna mellan könen är så marginella att det inte går att härleda resultatet direkt till verksamheten. Det är dock rimligt att ta fram möjliga orsaker. Det är därför angeläget att på varje förskola fundera över varför vårdnadshavare till flickor verkar vara generellt mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar. Det är viktigt att inkludera jämställdhetsperspektivet i det systematiska kvalitetsarbetet och utifrån en vetenskaplig grund kontinuerligt

kritiskt granska den verksamhet som bedrivs kopplat till jämställdhet.

Åtgärder utifrån resultat

Förskolans ledningsgrupp har gjort en analys av årets resultat på övergripande nivå. Enheterna har påbörjat analyserna på enhets- och förskolenivå. Handlingsplaner med förbättringsåtgärder tas fram för de förskolor som fått ett lägre resultat än tidigare år. Resultatet för varje förskola samt eventuell handlingsplan kommuniceras med vårdnadshavarna under året.

Bilagor

- Förskoleundersökningen, Hässelby Vällingby kommunal regi